

[Justitsministeren.]

forslag går imidlertid videre, idet der i § 8, stk. 1, 2. pkt., gives justitsministeren mulighed for på grundlag af aftaler med andre konventionsstater at bestemme, at loven også skal finde anvendelse på tidligere afgørelser.

Der er imidlertid også behov for at kunne træffe aftaler med ikke-konventionsstater, hvad enten det drejer sig om lande, der som medlemmer af Europarådet har mulighed for senere at slutte sig til konventionen, men endnu ikke har gjort det, eller det drejer sig om lande helt uden for europarådslandenes kreds. Lovforslagets § 7 indeholder en almindelig hjemmel hertil. Når det drejer sig om lande, der ikke er tilsluttet konventionen, kan man imidlertid ikke på forhånd vide, i hvilket omfang de vil kunne gå ind for dennes regler. For ikke at afskære eventuelle muligheder for at bringe en ordning i stand også i forhold til sådanne stater, er der i lovforslagets § 8, stk. 2, optaget en bestemmelse om, at justitsministeren, hvor ganske særlige forhold taler derfor, kan indgå aftaler, der indeholder fravigelser fra konventionen. Det vil dog også her være en uvurkelig betingelse, at fuldbyrdelse i Danmark skal ske efter danske regler, og at der ikke sker en skærpelse af domfældtes strafferetlige situation.

Det nævnes i bemærkningerne til lovforslagets § 7, at hjemmelen til at slutte særlige aftaler kan anvendes i forhold til et land som Spanien. Det kan nu yderligere oplyses, at der på embedsmandsplan er opnået enighed om et udkast til en dansk-spansk aftale, der i alt væsentligt følger den europæiske konvention. En sådan aftale vil på grund af det store antal danske turister kunne få stor praktisk betydning.

Også i forhold til andre lande vil man fra dansk side være interesseret i at opnå aftaler, men det er endnu for tidligt her at drøfte dette.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de dertil knyttede bemærkninger, skal jeg anbefale forslaget til det høje tings velvillige behandling.

Formanden: Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 8. oktober, kl. 10 med følgende dagsorden:

- 1) *Indstillinger fra udvalget til valgs prøvelse.*
- 2) *Förhandling om statsministerens redegørelse ved folketingets åbning.*
- 3) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående endnu ikke fremsatte lovforslag om revision af straffelovens § 191 og loven om euforiserende stoffer.*

Mødet hævet kl. 16.07.

4. møde.

Torsdag den 8. oktober kl. 10.

Formanden: I skrivelse af gårds dato meddeler undervisningsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om Forskningscentret ved Hørsholm og

Forslag til lov om ændring af lov om statsstøtte til visse private skoler.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Undervisningsministeren (Helge Larsen): Herved tillader jeg mig for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om Forskningscentret ved Hørsholm. Forslaget blev fremsat den 28. maj 1970, og jeg bemærkede ved forelæggelsen, at Danmarks teknisk-videnskabelige Forskningsråd havde taget forbehold om forhold af mere teknisk karakter, hvilket kunne medføre visse ændringer i forslaget. I bemærkningerne til lovforslaget er der nærmere redegjort for de stedfundne ændringer, der stort set tjener til at præcisere forskningscentrets tilknytning til Danmarks teknisk-videnskabelige Forskningsråd.

Forskningscentret ved Hørsholm blev oprettet i 1962 af Danmarks teknisk-videnskabelige Forskningsråd og fik til formål at være hjemsted for private og offentlige forskningsinstitutter, som driver teknisk og

[Undervisningsministeren.]

dertil knyttet naturvidenskabelig og erhvervsøkonomisk forskning med henblik på forskningsresultaternes udnyttelse i privat eller offentlig virksomhed i Danmark. Centret har fra 1968 været administreret af en bestyrelse udnævnt af forskningsrådet og bestående af 5 personer med tilknytning til erhvervsliv eller forskning.

Til brug for forskningscentrets virksomhed har staten erhvervet arealer inden for det område, som ved byplanvedtægt nr. 7 for Birkerød kommune er udlagt til forskningscentret. På dette areal er det tanken at opføre i alt 240.000 m² bruttoetageareal i 2 etaper, således som der nærmere er redegjort for i bemærkningerne til lovforslaget, hvor der tillige er givet oplysninger om de byggerier, der er og påtænkes igangsat på arealerne i den nærmeste fremtid.

Lovforslaget skal ses som et yderligere led i den indsats for at fremme den tekniske og erhvervsmæssige udvikling og opbygge en effektiv støtte til forskningen, som der i det høje ting har været en udbredt tilslutning til gennem det sidste tiår.

I 1960 oprettedes Danmarks teknisk-videnskabelige Forskningsråd og Statens teknisk-videnskabelige Fond til afløsning af Det teknisk-videnskabelige Forskningsråd under Akademiet for de tekniske Videnskaber fra 1946. Det nye forskningsråd fik til opgave at følge den tekniske og erhvervsøkonomiske forskning med henblik på at fremme og samordne den danske indsats på disse områder til gavn for samfundet og dets erhverv, således at rådet kan optræde såvel rådgivende som initiativtagende over for regeringen og offentlige myndigheder, ligesom det kan rådgive andre i det omfang, ønsker herom måtte blive fremsat. Fondet fik til opgave at støtte den tekniske og dertil knyttede naturvidenskabelige og erhvervsøkonomiske forskning.

Savnet af en effektiv støtte til forsknings- og udviklingsarbejde i danske erhvervsvirksomheder medførte i 1966 oprettelsen af Statens Lånefond for Erhvervsforskning, hvis opgaver nu er overtaget af det ved lov nr. 104 af 20. marts 1970 pr. 1. april d. å. oprettede fond til fremme af teknisk og industriel udvikling. Dette fonds midler kan ud over den nævnte støtte anvendes til indgåelse af kontrakter om udvikling af ny

produkter eller produktionsmetoder, tegning af aktier i danske selskaber, hvis virksomhed er afhængig af udviklingsarbejde, og formidling af forskningsresultater til danske erhvervsvirksomheder.

Ved lov nr. 206 af 31. maj 1968 om forskningsråd ophævedes Statens almindelige Videnskabsfond og blev erstattet af 5 forskningsråd, 1 inden for hvert af følgende områder: naturvidenskaberne, de humanistiske videnskaber, samfundsvidenskaberne, lægevidenskaben samt jordbrugs- og veterinærvidenskaberne. Disse råd fik i forhold til videnskabsfondet stærkt udvidede funktioner, idet de ud over den traditionelle fondeopgave med uddeling af midler fik rådgivende og initiativtagende funktion.

Som afrunding af billedet af den danske forskningsorganisation må nævnes oprettelsen i 1965 af Forskningens Fællesudvalg (FFU), der ud fra almene synspunkter skulle være rådgivende for regering og folketing i forskningsanliggender. FFU kan tage initiativ med hensyn til forskningsorganisationens hensigtsmæssige opbygning og skal i øvrigt rådgive med henblik på statens indsats på forskningsområdet som helhed og indsatsens fordeling på de forskellige forskningsfelter.

FFU, hvori forskning, erhvervsliv og centraladministration er repræsenteret, har ydet væsentlige bidrag til de overvejelser, der har været i regering og folketing om løsning af forskningens problemer.

I disse overvejelser har specielt forskningen inden for det teknologiske område i de senere år spillet en betydelig rolle, hvilket også har givet sig udslag ved drøftelser i det høje folketing. Jeg vil i denne forbindelse især henvide til debatterne i november 1968 dels om eventuel oprettelse af et teknologiministerium på baggrund af betænkningen „Teknisk Samordning i Danmark“, afgivet af Dansk Ingeniørforening, dels om forslag til folketingsbeslutning om fremme af forskning og produktudvikling i erhvervslivet og fremme af kontakten mellem erhvervslivet og forskningen og den dertil knyttede beretning af 26. september 1969 fra folketingsudvalget, der resulterede i oprettelse af det nævnte fond til fremme af teknisk og industriel udvikling.

Emnerne har endvidere på regeringens initiativ været taget op på de såkaldte Ma-

[Undervisningsministeren.]

rienborgmøder med repræsentanter for industrien, forskningen og fagbevægelsen og har senest været berørt ved et møde på Christiansborg den 18. februar d. å. på initiativ af folketingets udvalg angående videnskabelig forskning. Regeringen har herefter nedsat et ministerudvalg med undervisningsministeren som formand, der bl. a. på baggrund af det konkrete udspil vedrørende forskningspolitikken, som Forskningens Fællesudvalg har stillet i snarlig udsigt, skal bidrage til grundlaget for regeringens generelle planlægningsovervejelser.

Ud over den nævnte betænkning fra Ingeniørforeningen foreligger der i dag to vigtige bidrag, der berører problemkredsen omkring den videnskabelige forskning, nemlig betænkningen „Industriell Innovation i Danmark“ (innovationsbetænkningen), der er afgivet af det af Akademiet for de tekniske Videnskaber i samråd med Forskningens Fællesudvalg nedsatte erhvervs- og forskningsstrukturudvalg i maj 1969, samt den i Forskningens Fællesudvalgs årsberetning for 1968-69 optrykte redegørelse „Forskningsspolitiske Overvejelser“, der er afgivet særskilt til regeringen, og som kun indirekte har relation til forskningens betydning for den industrielle vækst.

Innovationsbetænkningen beskæftiger sig med en række af de problemer, der er en følge af den internationale konkurrence om de industrielle markeder, specielt de senere års hastigere produktfornyelse (innovation). På baggrund af de krav til fornyelse, der dominerer de senere års industrielle ekspansion, påpeges nødvendigheden af stadig nye tilpasninger i samfundet, ikke mindst i forholdet mellem statsmagten og erhvervsvirksomhederne, og der stilles en række konkrete forslag til styrkelse af dansk industris konkurrencemæssige stilling. Blandt disse forslag må nævnes ændring af virkefeltet for Statens Lånefond for Erhvervsforskning, der som nævnt nu er gennemført pr. 1. april d. å.

I innovationsbetænkningen fastslås endvidere, at det forsknings- og udviklingsarbejde, som er nødvendigt i forbindelse med industriel innovation, ikke i alle tilfælde kan foretages af virksomhederne selv, men må ske på offentlige og private laboratorier og institutter. Uden for den offentlige sektor,

der f. eks. rummer Atomenergikommissionens forsøgsstation Risø, findes bl. a. de teknologiske institutter og institutterne under Akademiet for de tekniske Videnskaber. Sidstnævnte havde i 1967 en samlet omsætning på ca. 35 mill. kr.

Behovet for forsknings- og udviklingsarbejde uden for de enkelte virksomheder vil uden tvivl stige betydeligt i de kommende år, og det er derfor nødvendigt, at der står faciliteter til rådighed herfor.

Ønsket om at rekvirere forskning uden for selve virksomheden vil oftest være økonomisk begrundet. Opgaven, der skal løses, kan være af en sådan art, at det udbytte, der kan forventes, når den er løst, ikke står mål med de udgifter, der ville være forbundet med løsningen af opgaven inden for virksomheden, og som ville indebære anskaffelse af kostbart udstyr, som måtte afskrives efter løsning af opgaven.

Også for den offentlige del af den teknisk-videnskabelige forskning må økonomiske hensyn spille en væsentlig rolle. Det kostbare udstyr må kunne udnyttes optimalt, og det er regeringens opfattelse, at dette vil kunne ske ved at koncentrere forskningsfaciliteterne på et til formålet afgrænset areal, hvor der skabes et egentligt forskningsmiljø med mulighed for samarbejde mellem vidt forskellige grene af forskningen. Lovforslaget om forskningscentret i Hørsholm tilgodeser disse ønsker og vil være en nydannelse i forhold til tidligere gennemførte foranstaltninger til støtte for forskningen, hvis øjemed i højere grad har været en fordeling af bevillingsrammer til forskningsformål. Der vil være forbundet såvel anlægs- som driftsudgifter med forslagets gennemførelse. Det er ikke muligt i dag at afgive noget overslag over, i hvilken takt forskningsinstitutterne indstiller sig på en udflytning til Hørsholm og dermed over udgifternes størrelse og fordeling mellem statskassen og private midler i de kommende år. De samlede udgifter for den af forslaget omfattede periode indtil 1978 er imidlertid anslået til ca. 220 mill. kr. på grundlag af byggeindeks for april 1970 og vil dække 1. etape af udbygningen med 120.000 m².

Det samlede beløbs fordeling på de enkelte finansår kan vanskeligt forudsiges, hvilket især skyldes, at man ikke ved, i hvilket omfang de samlede udgifter afholdes af

[Undervisningsministeren.]

statskassen eller af private midler, men det er i undervisningsministeriets budgetoverslag skønnet, at der i perioden 1. april 1970 til 31. marts 1975 vil blive anvendt ca. 35 mill. kr., og at udgifterne i perioden herefter vil være stærkt stigende, uden at det dermed er sikkert, at hjemmelen til at udbygge 120.000 m² inden 1978 kan udnyttes fuldt ud.

Forskningscentrets daglige administration vil indtil videre blive henlagt til Danmarks teknisk-videnskabelige Forskningsråds sekretariat, og det må forudses, at der i hvert fald i den senere del af perioden for 1. etape må ske en forøgelse af sekretariatets personale, ligesom det kan vise sig hensigtsmæssigt at opbygge en selvstændig administration. I de regler for centrets virksomhed, som undervisningsministeren ifølge forslaget skal fastsætte, vil der blive truffet nærmere bestemmelse om centrets ledelse. Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg herved anbefale lovforslaget til velvillig og hurtig behandling i det høje ting.

Endvidere skal jeg tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om statsstøtte til visse private skoler.*

Idet jeg med hensyn til nærmere enkeltheder tillader mig at henvise til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg kun fremhæve, at der er tale om konsekvenser af folketingsbehandlingen i 1969-70 af 3 lovforslag, der bl. a. vedrørte de skoleformer, der er omfattet af loven om statsstøtte til visse private skoler.

Jeg skal herved anbefale forslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Den første sag på dagsordenen var:

Indstillinger fra udvalget til valgs prøvelse.

Ordføreren for udvalget til valgs prøvelse (Gerda Møller): Folketingsmand, landbrugsminister Peter Larsen, der afgik ved døden den 7. juli d. å., var valgt i Odense amtskreds. Første stedfortræder for venstre i denne amtskreds er direktør Lennart Larson, der i skrivelse af 20. juli d. å. har meddelt, at han er villig til at modtage det fra

den 8. juli d. å. ledige mandat som ordinært medlem af folketinget.

I skrivelse af 4. juni d. å. har folketingsmand Ove Munch meddelt, at han nedlægger sit mandat som medlem af folketinget fra og med den 6. oktober d. å. Hr. Ove Munch indtrådte i sin tid som medlem af folketinget for Ålborg amtskreds, idet 1. stedfortræder for socialistisk folkeparti i denne amtskreds, fagforeningsformand N. Møller Sørensen, ikke ønskede at modtage det ved folketingsmand Chr. Madsens død ledigblevne mandat som ordinært medlem af tinget. Hr. Møller Sørensen måtte derefter anses som definitivt udgået af stedfortræderlisten, og 1. stedfortræder for socialistisk folkeparti i Ålborg amtskreds er herefter i det nu foreliggende tilfælde arbejdsmand Villy Christensen, der i skrivelse af 25. juli d. å. har meddelt, at han er villig til at modtage det fra den 6. oktober d. å. ledigblevne mandat som ordinært medlem af folketinget.

Efter at folketingsmændene Per Møller og Gert Petersen havde anmodet om orlov på grund af midlertidig varetagelse af offentligt hverv, vedtog folketinget i sit møde i går at meddele de nævnte folketingsmænd den ønskede orlov, dog således at orloven af praktiske grunde får gyldighed fra og med i dag den 8. oktober, og samtidig vedtog folketinget at indkalde stedfortræderen for hver af de pågældende som midlertidigt medlem.

For venstre i østre storkreds, hvor hr. Per Møller er valgt, er 1. stedfortræder fru Marie Louise Truels-Christensen, der i skrivelse af 23. f. m. har meddelt, at hun er villig til at indtræde som midlertidigt medlem i anledning af hr. Per Møllers orlov.

For socialistisk folkeparti i Odense amtskreds, hvor hr. Gert Petersen er valgt, er 1. stedfortræder murerarbejdsmand Alfred Andersen, der i skrivelse af 29. f. m. har meddelt, at han er villig til at indtræde som midlertidigt medlem i anledning af hr. Gert Petersens orlov.

Udvalget til valgs prøvelse har herefter holdt møde og efter at have gennemgået den af indenrigsministeriet i medfør af valglovens § 50 udarbejdede stedfortræderliste og de øvrige dokumenter indstiller udvalget enstemmigt

at direktør Lennart Larson godkendes